

Learning from Sri Lanka

Wij willen leren van het werk van de architect Geoffrey Bawa uit Sri Lanka.

Hij is hier tamelijk onbekend, maar een groot voorbeeld voor vakgenoten in Azië.

Ook kunnen we leren van het werk van een aantal architecten die door hem zijn geïnspireerd.

'Natuurlijk zijn er veel meer foto's per project nodig om een redelijk inzicht in de kwaliteit er van te geven.

Zie daarom ook de genoemde links en probeer de projecten te bezoeken.

We willen een AetA excursie organiseren'. eind 2014

Aryan Sikkema en
Menno ongering

Geoffrey Bawa

Hij heeft zich ontwikkeld van tropisch modernist tot kritisch regionalist. Eigentijds, maar geworteld in oude lokale en universele tradities.

Een aantal opvallende eigenschappen van zijn werk:

Ruimte Kunst. Elke plek voelt goed. Je wordt gekoesterd door de ruimte, ontdekt steeds nieuwe onderdelen en boeiende details dichtbij en uitzicht naar de verte en wordt verlokend om naar een volgende plek te gaan en wordt dan weer verrast door een nieuwe ervaring. Begrippen als binnen en buiten worden gerelativeerd en krijgen een nieuwe betekenis. (verwant aan Van Eyck en Hertzberger)

Genus loci. Elk project past in de plek, geeft de plek een nieuwe betekenis en verrijkt de omgeving.

Landschap Kunst. Elementen van het landschap worden geïntegreerd binnen en bij het gebouw. Het landschap wordt liefdevol aangepast.

Oud en nieuw. Historische vormen en materialen en modernistische ruimtelijkheid worden gecombineerd. Fragmenten uit oude gesloopte gebouwen worden opnieuw toegepast.

Gesamtkunstwerk. Kunst, meubels, wand- en plafondbekleding, klimaat en gebouw versterken samen de beleving.

Poëzie en sensualiteit. Verwondering leidt tot herinterpretatie van het bekende, alle zintuigen worden geprikkeld.

Genieten. Alle aandacht is gericht op het genieten van de gebruikers.

Liefde voor het vak en het project. De liefdevolle samenwerking tussen een groep getalenteerde mensen leidt tot unieke resultaten.

Duurzaamheid. Vermijden van air conditioning. Gebruik van plaatselijke materialen, benutten van dwarsventilatie, binnenhoven, overhangende daken, schaduw, beplanting, water. Verschillend gebruik per seizoen. Hergebruik van onderdelen van oude en gesloopte bouwwerken.

Enkele projecten.

Lunuganga. 1948-'98 [Lunuganga](#)

Was een Nederlandse kaneel tuin en een Britse rubberplantage. Vlakbij ligt het Sinharaja woud, een oerbos. Het natste en vruchtbaarste deel van Sri Lanka. Nu een volledig kunstmatige lusthof, na vele jaren bouwen, slopen, hakken, veranderen. Geïnspireerd door zowel renaissancetuinen als Engelse landschapstuinen

De top van Cinnamon hill is verlaagd om mooi uitzicht te krijgen o.a. op Boeddhistische tempel . Bij het oostelijke terras een gastenverblijf voor kantoormedewerkers bij de 'ha-ha', die de oude plantageweg aan het zicht onttrekt.

De as van Bawa ligt verstrooid onder de 'Moonamal tree' naast Ensa, zijn nanny, de moeder van Leela, de 'housekeeper' tot 1998, die naar haar dorp terugging toen haar man, de hoofd tuinman, overleed.

Gallery Cafe (vml. kantoor Bawa) [House for Dr. Bartholomeusz](#)

Hij had een ontwerp gemaakt in 1961 voor Hr Batholomeusz, een particuliere opdrachtgever, die het in tweede instantie niet wilde uitvoeren. Daarna heeft Bawa zijn collega architecten van RB&B overtuigd om er een kantoor te starten. Later (1971) heeft Bawa daar zelf een club gestart genaamd: 'next door'. Ontworpen door 2 interieur architecten, witte muren en spiegels, beton meubilair in primaire kleuren. Recent is het verbouwd tot een restaurant door: Shanth Fernando. Hij heeft het gehuurd in 1998 van Bawa om er een galerie in te maken en een café, met een tekening voor de verbouwing door Channa Daswatte.

33rd Lane (vml. woning Bawa)
Colombo 1960-98. [33rd Lane](#)

Oorspronkelijk 4 woningen aan een zijsteegje. Binnen en buiten zijn relatieve begrippen. Het torentje doet aan Corbu denken en geeft uitzicht en dwarsventilatie. Daar was het kantoor de laatste jaren en werd Bawa verzorgd

Parlementsgebouwen in Kotte
(hoofdstad in de 14^e eeuw) 1979-'82.
40.000 m².

[New Parliament](#)

Het zou eerst tegenover het oude parlamentsgebouw, aan de andere kant van het Beira meer worden gebouwd. Daarna is Kotte gekozen. Hier zou een tuinstad met parken en overheidsgebouwen moeten komen. Het parlementcomplex aan het eind van een 8 km. lange promenade van af het Viharamahadevi park , een geplande

opeenvolging van ruimtelijke ervaringen en vista's ten slotte naar de koperen daken van het parlement. De positie van de gebouwen is symmetrisch met kleine afwijkingen er van. Herinneringen van ander historische voorbeelden en kloosters bij Anuradhnapura. Na de entree links een open paviljoen voor openbare bijeenkomsten.

De daken doen denken aan een strak gespannen tent, het plafond van de grote vergaderzaal aan een malienkolder.

Triton hotel

Ahungala,
1979-81.

[Triton Hotel](#)

Binnenhoven verlevendigen de gangen en drie grote tuinhoven langs de kust. De bezoekers ontdekken dwars-as naar boven en naar buiten langs een opeenvolging

van binnenhoven en overdekte veranda's. Een magische opeenvolging van doorzichten en ruimten.

Ruhunu universiteit 1980 (proj. arch. Nihal Bodhinayake) 1980-'88. [Ruhunu University](#)

3 campussen. Bawa ontwierp de algemene campus met de arts en science faculteiten en de centrale bestuursvoorzieningen. 30 ha. Ca. 50 eenvoudige gebouwen over drie steile heuvels. De woning van bestuurder en gasten op de westelijke heuvel, zette het dal onder water, de science (Beta) gebouwen op de noordelijke heuvel, en de arts (letteren) op de zuidelijke heuvel. Het lagere deel ertussen voor bibliotheek en centrale voorzieningen. De gebouwen staan in principe op een orthogonaal noord-zuid grid, met afwijkingen waar het terrein daar aanleiding voor geeft. Overdekte verbindingroutes langs tuinhoven en specifieke plekken voor zitten, nadenken, ontmoeten en discussie. Gebouwd door Ballast Nedam met plaatselijke onderaannemers. Bawa zei; 'als deze plek studenten niet beschaafd maakt, dan zal niets dat doen'.

Kandalama hotel
Dambula 1991-94.
[Kandalama Hotel](#)

De plek zorgt voor mysterie en spanning. De entree als een grotingang boven aan de afgrond. Door protesten van monniken en milieu activisten werd de helft van de kamers geplaatst aan de westzijde boven de toegangsweg (De Dambula vleugel)

House on the red cliff Mirissa (Pradeep Jayewardene huis), Mirissa, 1997-98. 'House on the red cliff'. [Pradeep Jayewardene House](#)

Aan het eind van een steile weg.
Een dun dak met stalen
golfplaten boven zwarte
kolommen voor schaduw en
frisse wind en tegen de regen.
Geen muren, ramen. Slapen in
het souterrain. Grote eettafel op
elektriciteitsgenerator van het
vml. afgebrande, huis. Gedicht
van Ondaatje over het huis.

Leven van Geoffrey Bawa 1919-2003

Hij is een z.g. 'Dutch Burgher', met Europese, Arabische en Sri Lankese voorouders .

1938. naar Cambridge studeert Engels. Loopt in lange zwarte cape met wandelstok met gouden knop. Excentrieke, lang en elegant.

1939 Ontmoet Braque en Léger in Parijs. En gaat naar Italië.

1943 Studeert rechten in Londen en koopt zijn eerste Rolls Royce. In Italië bezoekt hij villa's van Palladio en renaissancetuinen. Hij verblijft enkele dagen in Villa Foscari.

1946. Zijn moeder sterft. Hij gaat terug naar Ceylon als advocaat. Rijdt in toga in de Rolls, en vertrekt voor een wereldreis van 1,5 jaar. Hij wil gaan wonen in Italië, maar keert terug naar Ceylon.

1948 Logeert bij zijn 10 jaar oudere broer Bevis in het landgoed in Brief. Hij koopt Lunuganga (zoutrivier) Ceylon wordt onafhankelijk, maar blijft onderdeel van het Britse Gemenebest.

1949 Koopt een flat in Galle Face Court (tegenover Galle Face hotel) ontworpen door Edwards, Reid and Begg, waar hij in 1951 zal gaan werken als een part time assistent.

1952 Naar Cambridge. Volgt privé lessen bouwtechniek. Reist in GB en Italië en gaat terug naar Ceylon en werkt aan de tuin van Lunuganga.

1954 begint in het 3e jaar van de AA. (met weer een Rolls) Geniet van de discussies over het modernisme, maar vindt Corbu niet interessanter dan Albert, Vignoli of Palladio. Hij houdt van F.L. Wright. Is veel in Italië.

1957 Studeert af aan de AA. En gaat, 38 jaar oud, terug naar Ceylon.

Hij ontwikkelt zich van 'tropisch modernist' tot 'kritisch regionalist'.

1970 opdrachten van de overheid voor hotels.

1971 maoïstische opstand.

1972 Naam van Ceylon wordt Sri Lanka.

1977 'grand designer' Parlementsgebouw, Ruhunu universiteit, C. Anjalendran wordt vertrouweling.

1986 publicatie van 'het witte boek'.

1988 trekt zich terug uit het kantoor aan Alfred House Road naar klein kantoor aan huis in 33rd Lane met nieuw team.

Ontwerpt vele projecten internationaal, bijna geen enkele wordt gebouwd, maar ze hebben wel veel invloed.

1991 Channa Daswatte, die bij Anjalendran had gewerkt, wordt partner voor Kandalama en later betrokken bij alle projecten. Bawa wordt steeds meer afhankelijk van rolstoel.

1998 eerste infarct. Kon daarna niet meer praten. Na tweede infarct wordt hij in zijn slaapkamer van 33rd Lane verzorgd, terwijl het kantoor doorging in de kamer er naast, onder leiding van Channa Deswatte.

2001. Aga Khan award voor zijn gehele oeuvre.

2003. Geoffrey Bawa sterft. De bevolking van Sri Lanka is tijdens zijn leven verviervoudigd.

Vele architecten in Azië worden door Bawa geïnspireerd. Een aantal (o.a. Thissara Thanapathy, Palinda Kannangara) ontving de 'Bawa award'

(vergelijkbaar met de Maaskant prijs of de BNA kubus)

Literatuur en websites:

Boeken;

Geoffrey Bawa geschreven door Brian Brace Taylor ISBN 9971-84-291-2 (the white book) 1984

BAWA, geoffrey bawa; the complete works, geschreven door David Robson ISBN 0-500-34187-7 2002

Beyond Bawa, modern masterworkes of monsoon asia geschreven door david Robson ISBN 978-500-34238-1 2007

A&U Geoffrey Bawa essence of sri lanka ISBN 03899160 essays bij Channa deswatte and Harsha Munasinghe

links;

[He was Geoffrey Bawa
sundaytimes.lk/030601/plus/7.html](http://www.sundaytimes.lk/030601/plus/7.html)

http://www.akdn.org/architecture/chairmans_award.asp?tri=2001

[Afbeeldingen van **geoffrey bawa**](#)

[Geoffrey Bawa - Wikipedia, the free encyclopedia](#)

en.wikipedia.org/wiki/Geoffrey_Bawa

[Geoffrey Bawa - ArchNet](#)

https://archnet.org/library/parties/one-party.jsp?party_id=73